

Onderwerp: reactie Pensioenfederatie op vragenlijst Fossilvrij NL over beleggingen van pensioenfondsen in fossiele energie bedrijven

Geachte mevrouw Meddens,

In augustus hadden wij contact over het initiatief van Fossilvrij NL om te komen tot een klimaatlabel voor pensioenfondsen.

In dat kader heeft Fossilvrij NL een groot aantal fondsen gevraagd om gegevens te verstrekken inzake hun activiteiten en beleid op het gebied van investeringen in fossiele energie.

U zond ons desgevraagd de mailadressen van de door Fossilvrij NL benaderde fondsen, waarvoor dank.

Wij hebben inmiddels bij een aantal pensioenfondsen geïnventariseerd hoe zij aankijken tegen het initiatief van Fossilvrij NL en de gestelde vragen. Daaruit kwam naar voren dat er een sterke voorkeur bestaat voor een sector-brede reactie vanuit de Pensioenfederatie, waarbij het individuele pensioenfondsen (uiteraard) vrij staat om in aanvulling daarop ook rechtstreeks te reageren. Naar wij begrepen maken enkele pensioenfondsen van deze mogelijkheid gebruik.

De sector-brede reactie vanuit de Pensioenfederatie luidt als volgt:

Wij hebben sympathie voor de manier waarop Fossilvrij NL zich inspant om haar specifieke doelstellingen te verwezenlijken. Uw inspanningen leveren een waardevolle bijdrage aan het op de maatschappelijke agenda krijgen en houden van klimaatrisico's. Ook voor Nederlandse pensioenfondsen vormen investeringen in bedrijven in de energiesector en klimaatbeleid in bredere zin een belangrijke thematiek, als uitvloeisel van het binnen de pensioenfondsen ontwikkelde en gehanteerde ESG-beleid.

Klimaat houdt niet op bij landsgrenzen. Het ontwikkelen van en voldoen aan Internationale standaarden en afspraken is in onze optiek onontbeerlijk en het juiste middel om effectief klimaatbeleid te kunnen voeren. De Nederlandse pensioensector zet zich op dat gebied dan ook actief in. Denk daarbij aan het onderschrijven van initiatieven als de Paris Pledge for Action, de aanbevelingen van de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (<https://www.fsb-tcfd.org/statement-support-supporting-companies>) en de Montréal Carbon Pledge.

Andere voorbeelden van inspanningen vanuit de pensioensector op dit terrein zijn onder meer:

- Bijdrage aan de EU High Level Expert Group on Sustainable Finance (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance_en)
- Actieve samenwerking aan methodes om te investeren in bedrijven die bijdragen aan de Sustainable Development Goals. Zie bijvoorbeeld <https://www.apg.nl/en/article/Potential%20sustainable%20development%20investments%20bridging%20the%20gap%20between%20the%20UN-s%20targets/919>)
- Bijdrage aan verschillende werkgroepen onder het DNB platform voor duurzame financiering (<https://www.dnb.nl/over-dnb/samenwerking/platform-voor-duurzame-financiering/>), in casu aan de volgende werkgroepen: Belemmeringen en Stimulansen, Klimaatrisico's, Educatie en Communicatie over Duurzaamheid, SDG

Impactmeting, Circulaire economie, Platform Carbon Accounting Financials (PCAF);

- Deelname aan het Asset Owner Disclosure Project (<http://aodproject.net/global-climate-500-index/>)
- Samenwerken met investeerders bij aandeelhoudersresoluties over klimaat en engagement daarover met bedrijven (zie bijvoorbeeld <https://www.nytimes.com/2017/05/31/business/energy-environment/exxon-shareholders-climate-change.html>)
- Bijdrage in besturen, werkgroepen, surveys, seminars en onderzoeken van sector-initiatieven zoals IIGCC (<http://iigcc.org/>), Portfolio Decarbonisation Coalition (<http://unepfi.org/pdc/>) PRI (<https://www.unpri.org/>) en VBDO (<http://www.vbdo.nl/>)

Veel individuele pensioenfondsen hebben ter invulling hiervan een eigen beleidsaanpak ontwikkeld. Zij monitoren in het kader van hun eigen klimaatbeleid de uitstoot van 'CO2-gevoelige' bedrijven in hun portefeuille en gaan met die bedrijven de dialoog aan als zij verbetering nodig achten. Als die verbetering onvoldoende zichtbaar wordt kan die dialoog er uiteindelijk toe leiden dat de investering in dat bedrijf wordt verminderd of afgebouwd. Veel pensioenfondsen geven via hun website en jaarverslag diepgaander inzicht in de manier waarop zij hun ESG-beleid inhoud geven.

Ook toezichthouder De Nederlandsche Bank vindt (beheersing van) klimaatrisico's een belangrijke speerpunt in het toezicht en dit wordt dan ook nadrukkelijk meegenomen in het toezicht op de financiële sector, ook op pensioenfondsen als grote institutionele beleggers. De Pensioenfederatie vindt bestendig en doordacht overheidsbeleid, adequaat toezicht en internationale samenwerking cruciaal om op het gebied van energietransitie tot goede, blijvende resultaten te komen die ons land internationaal gezien een voortrekkersrol kunnen opleveren.

Resumerend: klimaatrisico's zijn voor de Nederlandse pensioensector een belangrijk thema, dat in onze optiek om een brede aanpak vraagt die verder gaat dan alleen het desinvesteren in fossiele energie bedrijven, maar juist uitgaat van het voldoen aan en verder doorontwikkelen van internationale standaarden. Met die brede aanpak is de Nederlandse pensioensector actief aan de slag.

Met vriendelijke groet,

Gerard Riemen,

Algemeen directeur Pensioenfederatie